

J. Kreiborgs

LOGS

JĀNIS
KREICBERGS

J.Kreicbergs

LOGS

ROMA
VENĒCIJA
DŽENOVA
FLORENCE
VARŠAVA
KRAKOVA
PRĀGA
OSVENCIMA
ROSTOKA
BERĻĒ
RIETUMBERĻĒ
PARĪZE
TOKIJA
OSAKA
KOBE
HIROSIMA
ŅŪJORKA
VAŠINGTONA
LASVEGASA
SANFRANCISKO
LOSANDŽELOSA

RĪGA «LIESMA»
LATVIJAS PSR FOTOMĀKSLINIEKU SAVIENĪBA

Янис Крейцбергс

ОКНО

Рига «Лнесма» 1989

Союз фотохудожников Латвии

На латышском, русском, английском, немецком языках

Перевели с латышского языка

Logs. Ar pasauli tiekoties. Skatījums pasaulē. Logs vienlaikus ir manas acis. Kamera. Fokuss. Mirklis — satvertais mirklis. Tikai vienreiz un vairs nekad. Gatava fotogrāfija — tā var kļūt par vēsturisku mirkli un laika gaitā kā Logs ar izziņas avotu daudzū citu cilvēku acīm.

Sajā albumā ir fotogrāfijas no mana loga ceļojumu pasaulē.

Skatiet, vērtējiet, domājiet...

Neapstājieties, bet ejiet tālāk uz priekšu!

Jānis Kreicbergs, AFIAP

brennpunkt

Gesetz des Landesverbandes Berlin
im Verband Deutscher Amateurfotografen Vereine e. V. (VDaV)
Mitglied der Fédération Internationale de l'Art Photographique (FIAP)

Eiberfelder Straße 13 · 1000 Berlin 21

JANIS KREICBERGS UdSSR

Ausstellung

25. Februar bis 3. März 1984

JANIS KREICBERGS

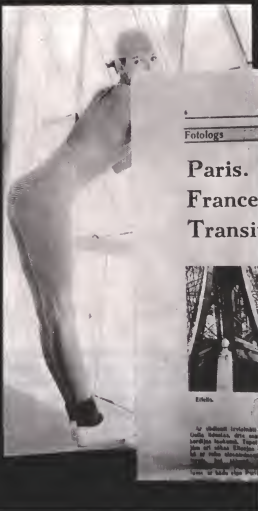
Janis Kreicbergs ist 1939 in Sloka (Lettische SSR) geboren. Er ist seit 1954 mit der Fotografie verbunden, seine Bilder werden oft in Zeitschriften veröffentlicht. Bei der Rigaer Zeitschrift „Rigas Modes“ war er sieben Jahre tätig, zur Zeit arbeitet er als Werbefotograf. Janis Kreicbergs hat große Anerkennungen als Organisator internationaler Ausstellungen erworben.

Seine Ausstellung umfaßt Fotografien, die in längeren Zeitabständen entstanden sind. In seinen Arbeiten bemüht er sich, entsprechend der gegenwärtigen Lebensauffassung, unsere Zeit, auch die Einstellung des Menschen zur Natur, darzustellen. Zum Interessenkreis des Künstlers gehören der breiteste Bereich der menschlichen Erfahrungen, philosophische Gedanken, das Schöne im Menschen und in der Natur.

Öffnungszeiten

Mittwoch bis Freitag 17–19 Uhr

Samstag 11–14 Uhr

«PADOMJU
JAUNATNES»
FOTO
SALONS

Pulkuvien rei radia 12 un
ti annutes, bet Blumapaja
un Indodagrijas parizamas
pagrababales durvin slava
moutis lauru Tur bija gan
palopja svagumate ar svei-
dumi vaspurimem maiem,
gan svagum izstarojas ta-
smaunoties smols, gan vina
laulata draudene ar atvieglo-
tu istekami seja Pleaugu-
n irojipni palodinajaa gadus
astumus devilus vecs zens,
kas herdi pa briedm parausi-
ja auzlietu durvis rokluri un
neizpraine palukojas uz veca-
niem. Patiesbas labad budo
lapeneri ar maras ledzreite-
nais svelnec, kura rejieni (ja
gan vairak bija herikana)
traudina vecs pagalamu balo-

Ievads iznācis tad, pagars
bet tas la darīs apzināti ja.

Vissā ģimēnē nolēmām aizbraukt uz Sīguldū. Var jau gan sacīt, ka apmeklēt tik populāru atpūtas vietu nav tas

Lanņiņā kārtās vācienus to-
der neapņēvām. Pretējā gu-
dijumā hūtu gaudām šai: vā-
cienis kūrās ar lūpat lūgim
intervāliem kā darbdienā. Vā-
gona ir karsts un «draudziņ»,
par apēšanas nevar būt ne
runas. Par kļušu demu apmai-
nu, kas paredzāta tikai savējo
ausim, arī ne.

Sauzot esam galā, bet nu bērniem gribas padzerties un mazliet vēlāk arī kaut ko ap-
šūt. Izmērot gārpildīto ēdņu-
cu pie stacijas, tālākajā ceļā
līdz Turaidas Rozes kāpam nav
neviena kopska, veikala vai kā-

da nācamašs veselīgumašs šo va-
jadzību apmierināšanai. Jā, es
gan neminu šu sievinaš, kas gar
piecādamāš kapēkāš pārdod
mazliņus qukēšus, un Pils
kafējnicu, kur rinda jāienem
lau girms atvāršanas

Te jāsaka: galvenā nekāme nebūt nav tā, ka konkrētā gadījumā ietērķa gudeles līmēdies un dažu smalkaizlīsto. Tiesi tā – rēpēs gar dienīstku neiecietīsamību apmierināšanu – mēs zaudējam garīsi skatīties sev zem kājām, blakus, augstus Varbūt to gat nēlēmācīms darīt? Mācēt ierādītī skaitīs un to izjūt nēmaz nav tik viegli. Arī šī māka ir jāīkēni.

Mūsu landis paltāban jau ir saviņģigj tadu izglītības un kulturāl tīmei, ka oriēntācijas starptautiskajos laukumos jāstaprol kā ikdienas norma. Kas gan šodien neieterešes jau notikumiem Poļijā un ku gan neateat Reļģana ārpōlītiskās kurss? Taktu vizuālās informācijas par attasulā mums ir pamaz. Prastīa pec tāis tā augstai, ka tie nešpe īdzel ne prese (aviziel) ir tikāl tī daudz tapperis, cik tāi ir, ne televīzijā (grutams). Tvu censa, kā var ne velti vienl no vizuālās teicēntālās raidījumiem — šķincoļojuma tēmas — «Starptautiskā panorāma». Valadziņ ļaunī veidi, ka šo prastību āpmērlat. Viens tads varetu būl ištade.

Man gribētos teikt, ka mūsu ikdienā ir nepieciešama pastāvīga ekspozīcija šāde, kurā regulāri, pat nepārtraukti notiktu izstādes, kas nepretendētu uz «lielu un mūžīgu» maksu, bet radītu fotogrāfisku lespaidu par tuvāku un tālāku zemi.

Vai tas būtu tik nepieņemams sapnis? Varbūt tikai neesam par to palauzējuši galvu! Vai ir izmantotas visas iespējamie talantīgāko fotožurnālistu atrisināšanai radošam darbam? Turklāt tas būtu arī spekulatīvs vārds par īstu dokumentālo un fotogrāfiju, kuras mums atvērš vēsturi.

Jānis Kreicbergs ir viens no tiem mūsu republikas fotogrāfiem, kuri neprot norobežoties no pasaules ar kādu sukmiem kill un pasi par to pirciaties. Viņš urda uz domāšanu, bur domāšana, kā redzat, var būt visdažādākājos virzienos. Vienlaicēdams apmeklājis pēc apskatījis doties mājās un grāmatot V. Oviņņikova grāmatu "Sakuras zāle" par tēlošā saules rēmi, otrs draugu pulcinā pārsēdies pāleģa objektīva plēmēroli reportāžā vel cits pasākūsties, kā nākamēdē labprāt aizietu par virol, plēmēm. Somijas ēzrus val BAM pīasumus atēlins.

[illegible]

Vīspiem gribas uzrīnāt, kā tālajā salā ir uzgēmi mūsējie. Kadu pērkšanu tur guva Rīgas dienas, musu maksimāli. Ir jau šīs tās par to laivs, bet, kad patī savam acīm leraugi meklātājus japaug seļas ar uzmanību un ieintereseību skatēdā, tad jūti uzvīmolam ienūmu.

Un tad ir astalts, betons, akmens, tempļi, iekšas, iekšas, manekeni... Bet visam pāri — cilvēks. Gan to jauno melleņu portreti, kuros vairāk ir jānūbina un skaistuma nekā japāniski īpaša. Gan sadzīves ainas, kuras neuzkrītoši, taču pārliecinoši slāsta, ka tālā tauta ar savu apskauzamo uzticību tradīcijām tomēr ir smalki jūtīga, vērīga un ar rūpīgu attiecību pret rītdienu un nākamību...

Ekspozīcija ir jauki izkārtota. Bagāta. Rosinoša. Apskatīšanas vērta... Tātad — uz tikšanos (uz?)

I. LEHMUSA-BRIEDE
J. KREICBERGA attēli un
U. BRIEŽA reprodukcijas

na Krišbergā iolmizstādes
veriesana jml svarīga nozīme
ir tieši tam, ka viņa vērojumi
Japāna vaista tli daudzu un
gan vecuma, gan izglītības
gan arī sociālas iomas rima
daudzu cilvēku uzmanību Japā
lapas vien, ka svētdienas rita
lapā darbības vakara, pa
grābālte mird kā katls
Krišberga veta personālistā
de vorkatana par notikumi

Jau no mazām dienām mūsu bērniem tiek modināta interese par apkārtni pasauli, par tūlām un tālām tautām par ka meitiņi ģerzija un saucuma Vidusāzija. Vidusskolu beidzot pat vidusskolu absolventi prot pasūtīt par Bastilijas ieņemšanu un derīgā izrakstus bagātību Sibīrijā. Aug cilvēki, un angļu valodā pat tie.

Bet izstāde, precīzāk: foto-
graiņu izstāde, viss ir ka u-
deļnais. Skatīties un priecāties.
Arī šajā – vizuālā šķietama-
kā – iespējā svarīgāko lera u-
dzīr, bet piepūlē meklējam
kreiļbergu Jāpānas iespādu
un citu līdzīgu izstāžu popu-
laritātes iekšakdrojums. Bet –
par tam citam izstādem roka-
m rakstījuši automātiski. Va-
lād šādas ekspozīcijas ir ja-
nības? Pīlīgi pretēji. To gan-
drīz demāz nav. Ka pēdējo in-
teressantāko atceros atkal Jāp-
kreiļbergu izstādi. Viena ie-
spaidus Amerikas Savienotā-
Valstīs 1979 gadā. Un šoga-
kā Kreiļbergu radzējumi Jāpā-
nā.

KRAKÓW

Niedziela-Poniedziałek

6-7 X 1968

■ Tylko cztery dni trwać będzie w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką” wystawa fotograficzna Jana Kreicberga, fotoreportera z Rygi. Autor miał już 34 indywidualne wystawy w 18 krajach świata. Ekspozycje można oglądać codziennie w godz. od 18 do 22.

Fotoizstāžu plakātus veidojuši mākslinieki:

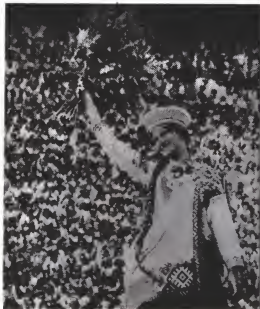
Georgs Smelters — Jāņa Kreicberga fotogrāfijas

Arturs Kiršfelds — Fotoausstellung

Arturs Kiršfelds — Berlin 70

Juris Briedis — Japānas reportāža

Juris Briedis — ASV

Družební výstava v OKD Praha 4 z Lotyšska

Představují fotografy z Rigy

Plodná spolupráce fotoklubu Tatra • Vystavují Kreicberg a Akis

Fotoklub Tatra při Ústředním kulturním domě televizních se po řadu let věnuje nejen klasické tiskové práci, ale i intenzivně podporuje kontakty s fotokluby i samostatnými fotografy ze socialistických zemí. Zvláště plodná spolupráce je s fotoklubem z Rigy.

V loňském roce jeden z členů fotoklubu Tatra, pražský fotoamér František Pekara, vystavoval své práce v Rize a Jarmě. Od 28. srpna bude ve výstavě sli OKD Praha 4 na Novodvorská otevřena družební výstava dvou ríšských fotoamatérů, které na Pekarovu výstavu navazuje. Představí se na ní dva autoři, kteří jsou si navzájem v oboru umělecké fotografie zná-

a příroda. Zatímco Kreicbergovy práce mají charakter výsoco umělecký, náleží náležitě k zamýšlení, Akisovy práce jsou spíše žurnalistické, dávají návštěvníku představu o širší fotografické práci pro tisk v Sovětském svazu.

Obě autoři přijdou do Československa poprvé. Zúčastní se nejen vernisáže, ale i besedy

JĀNIS KREICBERGS

Fotokunst aus Riga

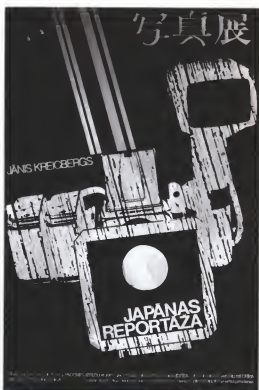
Anlaßlich des 53. Jahrestages der Großen Sozialistischen Oktoberrevolution wird im Haus der DSF eine Fotoausstellung des lettischen Bildreporters Janis Kreicberg vom 6. bis 20. November täglich von 10.00 bis 18.00 Uhr gezeigt. In seiner Ausstellung „Die Lettische Sozialistische Sowjetrepublik“ überbringt uns Janis Kreicberg herzliche Grüße aus unserer beleuchteten Partnerstadt Riga! Janis Kreicberg ist 31 Jahre alt und bei der Lettischen Gesellschaft für Freundschaft und kulturelle Verbindung mit dem Ausland als Fotoreporter tätig. Auf vielen internationalen Fotoausstellungen vertritt er die Lettische SSR mit seinen Arbeiten. Bisher hat er in 25 Ländern an 80 internationalen Ausstellungen teilgenommen und viele Medaillen und Diplome erhalten.

Dieses Foto (links) nannte er „Es klinge das Lied“.

Umělcova matka — snímek Alvera Akisa, ríšského fotomajstra z uplta Clově a příroda. Snímek archiv

Fotogrāfijas uzņemtas:

Polijā 1968. gada oktobrī

VDR 1970. gada novembrī

Itālijā 1974. gada decembrī

CSSR 1975. gada augustā

ASV 1979. gada aprīlī — maijā

Japānā 1981. gada maijā

Rietumbeļlīnē 1983. gada maijā

Francijā 1985. gada septembrī

Jāņa Kreicberga Amerikas iespaidi

Ar tiem nu jau vairāk nekā
mēnesi var iepazīties Tautas
fotostudijas «Rīga» izstāžu
zālē Blaumaņa ielā 21. Foto-
maksas cienītāju interese par
izstādi «Amerika Jāņa Krei-
cberga skatījumā» ir liela. Fo-
toarāts šajā ekspozīcijā pie-
ta divus Amerikas Savienotā

las Valstis pavadītajos mēne-
šos veicis J. Kreicbergs, atklā-
jis zemes dažādas dzīves pu-
ses ar viņiem tai piemītā-
jiem kontrastiem. Izstādi apmekle-
jusi apmēram 10 000 cilvēku. Ta bus
skatāma līdz 10. februārim.
O. Pargits

ROMA | VENEČIA | DŽENOVA | FLORENCE

tālija . . . Pēkšņi top skaidrs, ka iekšēji, zemapziņā mēs jau sen esam gatavi šim ceļojumam, pareizāk, pašiem nemanot, esam gatavojušies tam visu mūžu. Un mūsu valoda kopš bērnības ir saradojusies ar kopīgajām, acīm redzamajām un apslēptajām indoeiropiešu valodas saknēm: kad mūsdienu bērns saka — «saule, sapnis, mēness, mašīna, muša», viņš, pats to neapjauzdam, runā arī latīniski. Bet ļaužu pilnā itāliešu pilsētīnās ieliņā tu aptver — arī tagadējā itāliešu un Baltijas tautu izruna ir tik ļoti

Lignivijas piekrastē decembrī

Venēcija grīnust, ik gadus par 6 mm

radniecīga, ka ik pa brīdim neviļus atskaties: šķiet, pūlī atskan ausij tik tuvā latviešu valoda. Tikai runas maniere un temps ir pavisam citādi. Kad sasparojos kaut ko pajautāt garāmgājējam un pasacīt dažus vārdus itāliešu valodā, par atbildi man pāri brāžs vesels dzirkstošu vārdu, intonāciju un žestu ūdenskrītums un no mana vairāk nekā pieticīgā vārdu krājuma pāri palika tikai lauskas vien.

Kāpēc gan mūs allaž vilina šī valsts, kas aizņem tik maz vietas ģeogrāfijas kartē un tik daudz — cilvēces kultūras vēsturē, ko mēs meklējam tās liktenī, ko pūlamies saprast, saskatīt, uzminēt? Varbūt pilnīgi

pietiek ar neatkārtojamo sajūtu, kad speram kāju uz tās pašas pilsētas akmeņiem, kur staigājis Dante... Te vēlreiz pārliecināties par cilvēka gēnija vareņību: ne ar kādiem īpaši labvēlīgiem apstākļiem, ne ārējiem greznumiem nav izskaidrojami cilvēka gara augstākie sasniegumi — tos rada tikai talants un humanistiska ideja. Mēs jau esam bijuši Dantes Ellē, Šķīstītavā un Paradīzē, bet ir asa, būtiska nepieciešamība redzēt turklāt arī spalvu, arī papīru, arī pašu rokrakstu.

Varbūt nav vērts skumt par to, ka īstenība neatbilst izdomai un Itālija, ko esam radījuši savā iztēlē,

Lukas, ka pasaulē vēl arvien viss kārtībā Florencē

senduntas

ROMA VENECIA DŽENOVA FLORENCE

Spānijas laukums Romā.

Twentieth-century Rome

ROMA VENECIA FIRENZE

Svētdienas pastaiga laicīgajā dzīvē.

nav identiska tai, kuru uzcēlušī un turpina celt paši itālieši. Dzejas, ziedu un saules valstī dzīve ir paskarba, racionāla, tā prasa izturību, pacietību un gluži vienkārši arī ikdienišķu aprēķinu. Tāpēc itālieši atvēl tūristu miljonu rīcībā Venēcijas salas, kur pārvietošanās līdzeklis ir gondola, bet paši pērk zemes gabalus un apmetas uz dzīvi kontinentā, Mestrā, kur ielas ir pieblīvētas ar visu marku automašīnām. Tāpēc — kad apstājamies pie Tintoreto gleznām, katedrāles kalpoļājs nemitīgi skubina mūs, un mēs ne tik drīz atskāršam, ka skaitītājs pie durvīm fiksē minūtes un monētas un precīzi noteiktā sekundē izslēdz apgaismojumu. Tāpēc — sargādami

un saglabādami savu arhitektūru, freskas un sienu apgleznojumus, itālieši tajā pašā laikā ceļ rūpnīcu ēkas un uzlabo visā pasaulē pazīstamās produkcijas — darbgaldu, automašīnu un elektronikas — kvalitāti.

Sapņa piepildījums — pēkšņi nokļūt šaurā marmora šķērsielā, starp akmens mežģīņu pinumiem un to atspulgiem ūdenī. Simt astoņdesmit salu, simt piecdesmit kanālu, četršimt tiltu pasaule — pasaule, ko sauc par Venēciju. Pati itāliešu valodas mūzika te rod visai lietišķu apstiprinājumu: vārds un jēdziens «konservatorija» pie mums atnācis no Venēcijas, kur četras sieviešu klostera patversmes («konservatorija»

Ludlosim mīrkli mākslas suvenīram.

nozīmē — patversme) kļuvas par lieliskām mūzikas skolām. Venēcijā radies un kļuvis par gluži ikdienišķu parādību fantastiskais maskas kults. Valsts darbinieks un gondoljers, dodzs un virtuvene — visiem bija tiesības uzlikt masku un tās aizsegā sacīt visriskantākos vārdus un ne visai glaimojošu patiesību. Maska bija līdztiesīga pilī un tirgus laukumā, kafejnīcā un klosterī. Un tomēr, tomēr — kas pārsteidza visvairāk šajā apbrīnojamajā pasaulē? Viena no zemeslodes bagātākajām pilsētām, kur mirdzēja dārgakmeņi, skanēja zelta un sudraba monētas, kur svētku dienās gondolas un ielas tika ar smalki darinātiem paklājiem, brokātu un

samtu noklātas, — šī pilsēta gan senatnē, gan mūsu dienās visvairāk priecājas par iespēju pastaigāt pa ēnainu dārza celiņu un kā uz vislielāko dārgumu raugās uz parastu zaļu koku.

Vai tieši šī pilsēta būtu Itālijas simbols, ja mēs gribētu tādu atrast? Bet varbūt šāds simbols ir Venēcijas lagūnas — gan dzīvās, gan mirušās? Mīrusī lagūna — nekustīgs, stāvošs ūdens, dzīvība tajā nav iespējama. Dzīvā lagūna — tā ir pastāvīgi jūras paisumu un bēgumu varā, ūdens tajā atrodas nemīftīgā kustībā, tā ir pārsteidzoši mainīgā dzīve un tās mūžīgā atjaunošanās.

Ludmila Azarova

ROMA VENĒCIJA DŽENOVA FLORENCE

Stalin ir aktoriai politiskajos parādījumos.

Mašīnu drūzma pilsētu ielās, vides piesārņotība, nemiers, stress, neziņa par rītdienu, bezdarbs, alkohols un narkomānija, vardarbība, vieglas dzīves meklēšana, augošie sociālie kontrasti, konfliktu birstošas situācijas un vēl citi faktori veido īpatnēju slimības gaisotni pilsētnieku sabiedrības dzīvē, ne tikai Itālijā, bet arī citur pasaulē.

ROMA VENĒCIJA DŽENOVA FLORENCE

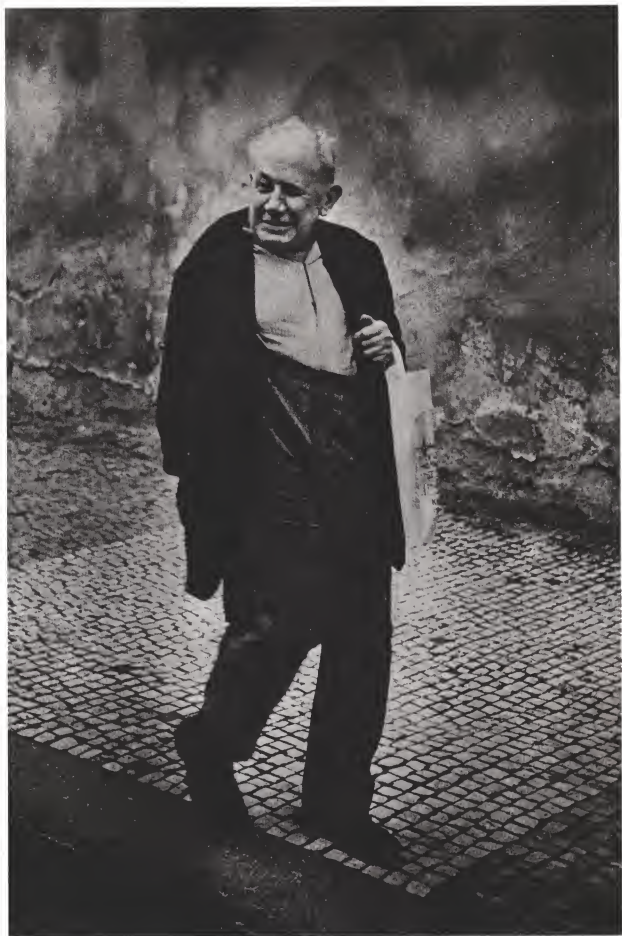
PRĀGA

Prāga. Zlata Praha. Brauciet, vērojiet, apbrīnojiet šo savdabīgo arhitektūras un mākslas pilsētu, ko nereti šaipus Alpiem dēvē par mazo Itāliju.

Pasaulesslavenais fotogrāfs Fozels Gudeks

PRAGA

VARŠAVA | KRAKÓW | OSVENCIMA

Mens pirmais ārzemju ceļojums,
pirmās ielu reportāžas fotogrāfi-
jas 1968. gada oktobrī.

Krakova ir pilsēta ar bagātu itāļu renesanses laika
arhitektūru, kuru laimīgā kārtā neiznīcināja.

Karš cirtis dziļu brūci Polijas dvēselē. Īpašu necilvēcības iespaidu radīja Osvencimas nāves nometne ar savu precīzo dokumentalitāti un bagātīgo izziņas materiālu par hitleriešu pastrādātajām negēlībām pret cilvēci.

Esam gatavi Oktobra parādei!

ROSTOKA | BERLĪNE | RIETUMBERLĪNE

O

trā pasaules kara iznākuma rezultātā Berlīne kļūst par sadalītu pilsētu. Izveidojas austrumu un rietumu zonas ar četru lielvalstu — PSRS, ASV, Anglijas un Francijas pārraudzību. Aukstā kara gadi un biežie incidenti uz robežlīnijas saasina situāciju. Tādējādi 1961. gadā apkārt Rietumberlīnei tiek uzcelts divus metrus augsts betona valnis, lai to izolētu no VDR teritorijas. Pilsēta līdzinās salai Eiropas centrā, kurā kā barometrā jaušami Austrumu un Rietumu politiskie strāvojumi.

Robežsūtāja pie Brandenburgas vārtiem 1970. g. novembrī.

Brandenburgas vārtis no Rietumbertenes 1983 g. jaunajā

Robežvalnis rīkstāga rajonā. Pilsētas centrā.

Plavinā pie rīkstāga.

Šī

pilsēta ir apstipota ar mūri.

Šī pilsēta ir savilkta dūrē.

Kurai nav sītienu spēka, jo katrs pirksts dzīvo pats par sevi. Un katrā pirkstā ir pa spožam gredzenam.

Kā jau lielpilsētai. Lai gan Rietumberlīne nemaz nav tik liela. Bet mirguļo tāpat kā Londona, Roma, Parīze... Viss pasaulē labākais — skatlogos un uz skatuves. Nīrb reklāmas virs un zem zemes, zib

RIETUMBERLINE

BLUE MOVIE 1

DAS KINO DER NEUEN GENERATION
VOLLKUMMATISIERT · RAUCHEN · TRINKEN
MIT DEM DOLBY-STEREO-SUPERSOUND

90 MINUTEN PROGRAMM

NON-STOP-EINLASS
VON 9^U - 23^U

PROGRAMMWECHSEL

BLUE MOVIE 2

VOLLKUMMATISIERT RAUCHEN · TRINKEN

KINO 2 - 60 MINUTEN-PROGRAMM
TÄGLICH PROGRAMMWECHSEL

VIDEO-SEXFILMKABINEN

MIT JE 9 PROGRAMMEN ZUR AUSWAHL
HEIßE GIRLS IN BRANDHEISSEN FILMEN AUS ALLER WELT

NON-STOP-EINLASS
VON 9^U - 23^U

Anderle Möbel

Anderle

...das freundliche
Möbelhaus

In
5 Etagen

mersedesi un divstāvu autobusi. Un šajā krāšņajā fasādē pa vidu — apdrupuši zobi...

Iekonservēts karš. Folijā un plastmasā ietīta sāpe. Brūce. Atstāta vaļā. Kā viena mājas siena. Sāviņu izrobots mūris. Pašā pilsētas centrā — moderna baznīca, kurai viena puse — katedrāles drupas, otra — stiklos, vitrāžās skanoša. Vecās ērģeles samontētas kopā ar sintezatoriem, elektronu instrumentiem. Pref-runu mūzika. Pašā Eiropas centrā. Krustcelēs. Kur cauri gājuši arī daudzu latviešu likteņi.

Berlin 42, West, Mariendorf, Ringstraße 2-a. Divstāvu vairākdzīvokļu māja ar lieliem pagrabiem, kur citi iemītnieki varbūt glabā produktus, saknes, saimniecības priekšmetus, kādam varbūt tie ir bārs vai patvertne ar biežām sienām.

Oskaram Mamim te videopagrabs ar daudziem videomagnetofoniem, visdažādākiem kinoprojekcijas aparātiem, magnetofoniem. Droši var teikt — pasaulē lielākā latviešu valodā skanošu šlāgeru kolekcija, milzīgs Rīgas dokumentālo filmu klāsts,

arī daudzas latviešu mākslas filmas un neapverams mēmā kino posma filmu fonds.

Oskars Mamis, dzimis un audzis Liepājā, jau zēna gados interesējies par kino, pircis, krājis filmas, mācījies pats filmēt, attīstīt, kopēt un rādīt šo «kinematogrāfu». Pirms Otrā pasaules kara pārcēlies uz Vāciju, un nu jau filmu kolekcionēšana viņam pārvērtusies par profesiju, kas tūlīt pēc kara ieguvusi finansiālu jēgu, jo daudzi arhīvi, filmu krājumi palikuši zem drupām. Pēcāk, būdams Latvijas kultū-

ras veicināšanas biedrības priekšsēdētājs Rietumberlīnē, Oskars Mamis aicināja Berlīnē un Rietumvācijā dzīvojošos latviešus ciemos gan savā pagrabā — studijā, gan reizi mēnesī rīkoja oficiālu «saiešanu» speciāli izīrētā un iekārtotā dzīvoklī pie Brandenburgergas vārtiem. LKVB sadarbībā ar Latvijas kultūras sakaru komiteju ar tautiešiem ārzemēs sapem arī jaunākos kinodarbus no Padomju Latvijas, te nereti viesi ir mūsu mākslinieki, aktieri, rakstnieki, režisori.

Skaties acīs patierību! Palodies!

Es arī sēdēju šajā pagrabā, vēroju korpuslento, jautro Mamja kungu, kurš, dziedot vienu gal-dadziemu pēc otras, spaidīja savu aparātu pogas, darbojās kā mags, rādot gan pasaules kino klasikas šedevrus, gan Liepāju vēl pirms Pirmā pasaules kara, gan mēmā kino zvaigznes, gan Hitlera hroniku. Un es domāju par to, kā laiks plūst virs mūsu galvām tur ārā uz ielas, arī starp drupām, un kā te pagrabā daudz kas sastingst «stopkadrās». Arī Oskara paša dzīves plūdums te kādu dienu sastinga, apstājās.

Kas notiks tālāk ar šo pagrabu? Ar šo pagātnes impulsiem bagāto alu? Un Valdis Āboliņš no citas «alas» — Motītrāsē 20 — sludināja moderno mākslu un organizēja Berlīnē līdz šim nebijušas monolītas pārskata izstādes no visas pasaules, piemēram, Amerikas krīzes un depresijas laika (1920—1940) māksla. Viņš aicināja skoloties latviešu māksliniekus, atbalstīja Maijas Tabakas ilgstošās studijas Rietumberlīnē. Arī Valda dzīvoklis nu tukšs.

Ķemeriņģais Kroicberga rajons, kur allaž mīlīgās

ugrumi

Pludmalē jūtamies brīvi, bez aizspriedumiem...

Darbojas citi. Šajā laika apstipotajā, spoži nola-
koto un arī apputējušo, apdrupušo namu gūzmā.
Mēģinot izvilkt savu kvadrātsakni.

Achtung! Achtung!

Uz mūra uzķēpāts, apjukušo cilvēku sejās, nevē-
rībā, uz ietves mākslinieka rokas vilcienā, cilvēku

vajīgumā — atkailinātībā, Reihstāga draudīgumā...
Achtung!

Brīdina arī Jānis no Rīgas ar savu fotoaci. Tāpat
kā Oskars un Valdis un... Dara uzmanīgus. Šajā
punktā. Eiropas vidū.

Ansīs Epners

Chānsān céntrā.

Etstrieda Kline ar pašportretu uzstādē.

EIFFEL

PARĪZE

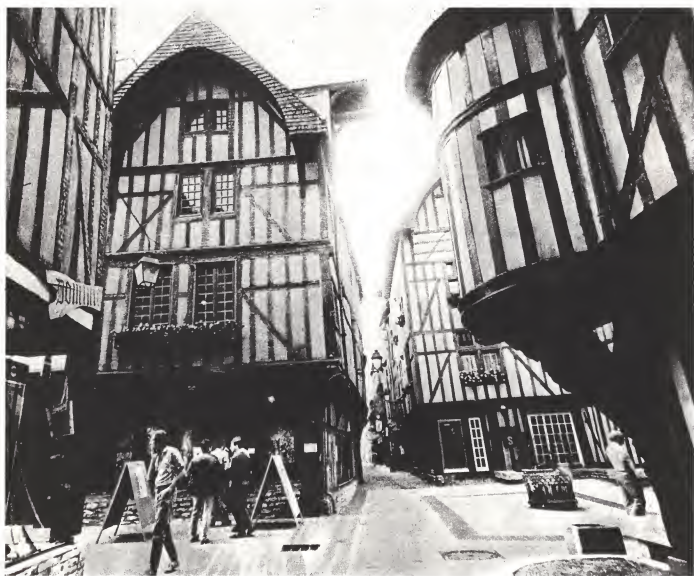
Parīzes centrā pie Eifeļa torņa vienmēr daudz ļaužu. Te pulcējas cilvēki no visas pasaules. Sajūta tāda, ka paši franči nepiedalās šajā pasākumā, bet uz visu no kaut kurienes mierīgi norauģās.

El motor que Loris Pompidu cultivaba contra.

PARIZE

Senātie ir nepieciešama, lai pa laikiem tur iekrūvētos

Napoliņa mantība vēstures muzejā

Skatoties uz Franciju fūrista acīm, dzīve šeit šķiet apbrīnojami viegla un svētdienīga. Kad divos naktī raugies, kā pa Elizejas laukiem traucas nebeidzama mašīnu straume, bet Latīņu kvartālā pilnā sparā strādā kafejnīcas, spēlē muzikanti, darbojas grāmatnīcas, tēlo mīmi, neviļus jāsāk domāt — kad te strādā?

Un tā indienas Milosas Vēnēra tūristu idolkumā Luvrā

Taču strādā daudz un cītīgi. Par to liecina apbrīnojami uzkoptā pilsēta, kur gandrīz nav iespējams ieraudzīt nevīžības pēdas.

Strādā daudz, un dzīve ir grūta. Par to var spriest no pašu franču valširdīgajiem stāstiem, kaut gan par visu to viņi runā ar humoru.

Pārsteidza milzīgais imigrantu daudzums uz ielām. Ne vien Parīzē, bet arī provincē. Tieši imigrantu un nevis tūristu. Galvaspilsētā ir veseli rajoni, kuros

apdzīvo nēģeri un arābi, galvenokārt no kādreizējām Francijas kolonijām. To skaits arvien pieaugot. Pārsteidza, cik nievājoši runāja par šiem imigrantiem pat tie franči, kas nebūt nepieder pie reakcionārām aprindām.

Tu klejo pa Parīzi un gandrīz netici savām acīm: tā esot modes galvaspilsēta — katrs un katra staigā, kā ienāk prātā, un nevienam gar to nav nekādas daļas...Neparasti karsta un smacīga rudens diena.

Ērtākas elpa ruma Parīzes ielās.

Lielie bulvāri. Man pretim nāk vīrietis labākajos gados. Vienīgais apģērbs — šortī, kreklu viņš tur rokā. Aiz viņa soļo cilvēks kaut kādā nacionālā tērpā ar čalmu (varbūt turbānu) galvā, nēgeru pāris — abi melni, slaidi, un ir pilnīgi skaidrs, ka viņi nu gan ir Diora vai Ninas Riči modeļu nama klienti... Un vēl varianti un vēl. Bet viss kopā — Parīze, kura nosaka

modes pasauli, taču pati ģērbjas, kā tai ērtāk un patīkamāk. Vēl vairāk — viss kopā rada nevis jūkli, bet kaut kādu priecīgu un pašapzinīgu veselumu, kas harmonē ar šīs pilsētas bezbailīgo, pašpaļāvīgo būtību. Var uzcelt Parīzes vidū tai pilnīgi neatbilstošo Eifeļa torni vai Pompidū kultūras centru, Monmartras galā uzslīst epigoniski bizantisku Svētās

sirds katedrāli, un tas viss, pretēji loģikai un veselam saprātam, nevis grauj, bet pasvītīro šīs pilsētas harmoniju un vienotību.

Pasaule ir sarežģīta. Dzīve tāpat. Un Francija nav izņēmums. Tā dzīvo viegli. Taču ne vieglprātīgi. Daudzu paaudžu pārbaudījumos gūta pārlicība — visu var pārvarēt, ja vien nepadodas. Jā, tas vieg-

lums, kas iegūts, pārvarot smagumu. Iegūts ar uzņēmību, vīrišķību un ticību saviem spēkiem.

Vai tad uz citām zemēm mēs līdzī nēmam tikai ceļasomas? Līdzī ir mūsu dzīve ar to, kas satrauc, iepriecina un skumdina. Sveša zeme ir kā spogulis, tā noraugās uz mums kā domu un rūpju atspulgs.

Abrams Kļockins

Visite aux variétés inspirées de la fête

Straija „Oltušu spēks vienotībā!”

*Daudzi uceotāji Parīzē meklē laimi, biznesu, kaut ko
mīdaru, kaut ko nārdod...*

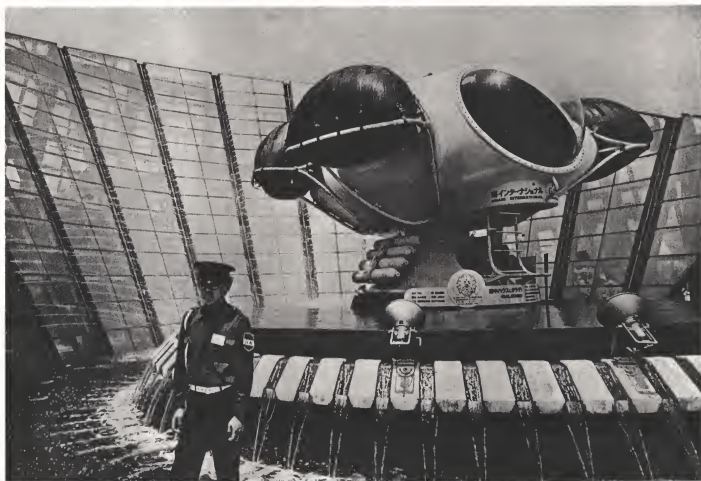
TOKIJA | OSAKA | KOBE | HIROSIMA

Šķērsojot vienu no lielākajām Japānas upēm — Eldogavu, gids saka — Eldogava, un atskan — Daugava. Kāda ir šo vārdu etimoloģija, viņu likteņkopība? Kādi tautu un valodu krustu un šķērsu ceļi atveduši pie tik līdzīgiem ūdeņu nosaukumiem?

Zinātnieki lēš, ka pirmie iedzīvotāji Japānā parādījušies pirms kādiem 500 tūkstošiem gadu. Tie atnākuši no kontinenta. Kas viņi bijuši? Vai noslēpumainie aini, kam legendās piedēvē gluži fantastiskas

Komvivo! Svecinati!

Te laukmītniecums dinamiski traucas pāri visam...

spējas un īpašības? Aini, skaitā nedaudzi, vēl tagad dzīvo Hokaido salā. Viņus pieskaita pie baltās rases, bet viņu valoda ir somugru saimes. Bet varbūt Japānas pamatiedzīvotāji nākuši no Vidusāzijas. Daži zinātnieki tieši šo reģionu uzskata par indoeiropiešu pirmdzimteni. Varbūt te meklējams atminējums mīklai, kāpēc mūsu ūdeņu nosaukumiem vienādas izskaņas un kāpēc daži japāņu hieroglifi tik līdzīgi latviešu ornamentiem?

Japānā blakus draudzīgi sadzīvo divas reliģijas —

sintoisms un budisms. Sintoismā, kam daudz kopīga ar mūsu senču pagānu ticību, galvenais kulta objekts ir skaistums, tiekšanās pēc harmonijas sev apkārt. Budisms, kas nāk no Indijas, orientē uz harmoniju sevī. Laika gaitā notikusi tāda kā darba dalīšana. Sintoisms apmierina japāņu laicīgās vajadzības — bērnu kristīšanu, kāzas, mirušo izvadīšanu. Budisms — garīgās vajadzības: meditāciju, sāpju remdēšanu, cerības. Sākumā pārsteidz tas, ka augsti civilizētajā kibernetizētajā un elektronizētajā

sabiedrībā zinātnes un tehnikas atklājumi tik cieši sadzīvo ar samērā primitīviem reliģiskiem priekšstatiem. Vēlāk kļūst skaidrs, ka reliģijai ir vairāk tradīcijas nekā īstenas ticības loma. Tradīcijas japāņiem palīdz saglabāt kaut ko dziļi būtisku un pozitīvu.

Japānā valda citas sabiedriskās likumības un attiecības. Spilgts piemērs ir japāņu sievietes.

Tā kļūst par īstu japāņietī tikai pēc apprecēšanās. Pirms tam viņa staigā džinsos un valējiem matiem

tāpat kā meitenes Rīgā, Romā vai Berlīnē. Viņas izturas tā, kā izturas meitenes visā pasaulē. Bet jau kāzu dienā viņas ietērpjas kimono. Tas ir īpaši košs un grezns, un jābrīnās, kā tādā tērpā vispār var pārvietoties, tik augstas ir mazās koka tupelītes, tik šauri lejasgalā svārkī, tik cieši sajozta josta, tik augsta un stīva ir frizūra, tik biezi krāsota seja. Pēc kāzām japāņiete kļūst cienīga un ceremoniāla. Beidzas eiroamerikāniskā līdināšanās, viņa iekļaujas tūkstošgadīgu tradīciju normās.

Kartabai jābūt vienmēr un visu...

Spēļu nams ir japāņu daives matīšanās sastāvdaļa.

女手錠
赤い手錠

杉本美樹
宮田浩郎
丹波哲郎
菅田幸男
菅田幸男
菅田幸男

BJブルス
工藤栄一監督

松田優作
マリ三童也
辺見江崎田
蟹字内

TOEI CINE SHOP

Kinoreklāma. Galvenā loma atkal sūvēti.

Tokijas suifu tingū

un tagad pusdienas japāņu gaumē

Tokijas ielu burzmiņi.

*Matas loma bērnu audzināšana ir augstā goda
turiņa*

SANYO SOLAR

会場
うり

Trinistu obiecte - nescutămie Budas tempeli.

*Un tādā ir Kabuki teātris Tokijā izrādes laikā.
(Fotografēt aizliegts!)*

KAD MAN JAUTĀ PAR JAPĀNU

Un, sēžot kādā greznā hallē,
Kā gājis māšelei pa balli?

Ai, vecomāt, es nu tik tāļu.
Vai nevajag tev kādu zāļu?

Es zelta Budu apskatu
Un domāju, ko dari tu.

Šķel zaļu jūru kuģis lēns.
Vai saslimis nav mūsu zēns?

Tur Rīgā tagad liepas plaukst.
Tur man ir silts, tur man ir auksts.)

Māra Zālīte

etnopreistoria muzejs.

Nearmirstat Hnosime, zicofat miram!

*Europas rienkāšumus apģērbā, romantiskas japāņu
simpatijas.*

Ligaru gatavo kōzām.

Pu kãda Tokijas tãjas namina.

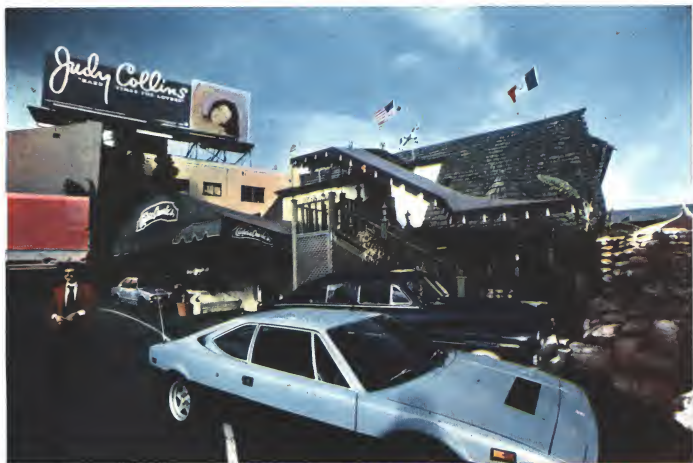

Helikopteri virs Sanfrancisko

**NUJORKA VAŠINGTONA LASVEGASA
SANFRANCISKO LOSANĐELOSA**

Tāda tu nu esi, Amerika, kas satrauc miljoniem jauzu prātus visā pasaulē... Katrs tevi redz un iepazīst no savas puses. Vēlmes ir dažādas un tās visas tevī atrodamas. Tu esi saules pielijusi un orkānu plosīta, lepna un valdonīga, kontrastiem bagāta zeme. Visu nāciju cilvēki te liesmo nepātrauktā kustību ritmā un mūzikas skaņās, un tad pienāk brīdis, kad pēc sirdsmiera jātrauc «ātrajos ratos» uz mežiem, okeānu, kalniem, tuksnesi...

NUJORKA VAŠINGTONA LASVEGASA SANFRANCISCO LOSANDELOSA

Los Angeles atigaitas celi.

Yucca brevifolia

Natijergetas nams Vasingtona

*Skulptūra un dekoratīvās mākslas akcenti ir etniskās
pulsētu neatņemama sastāvdaļa*

Lasvegasa meona gaisma.

*Devotojamu cilvēku tēli skatāmī Holivudas vasku
mūzejā.*

Sanfrancisko mākslas centrā Edm. Bot. Oct. 28. 90."

Dienas nogalē eļģu ielā.

Rockefeller center, Nijorka.

Sweden

NO RIGHT TURN

DEPT OF TRAFFIC

SALES DEPARTMENT

LOST CHILD

FRANCIS 103 PRINCE STREET

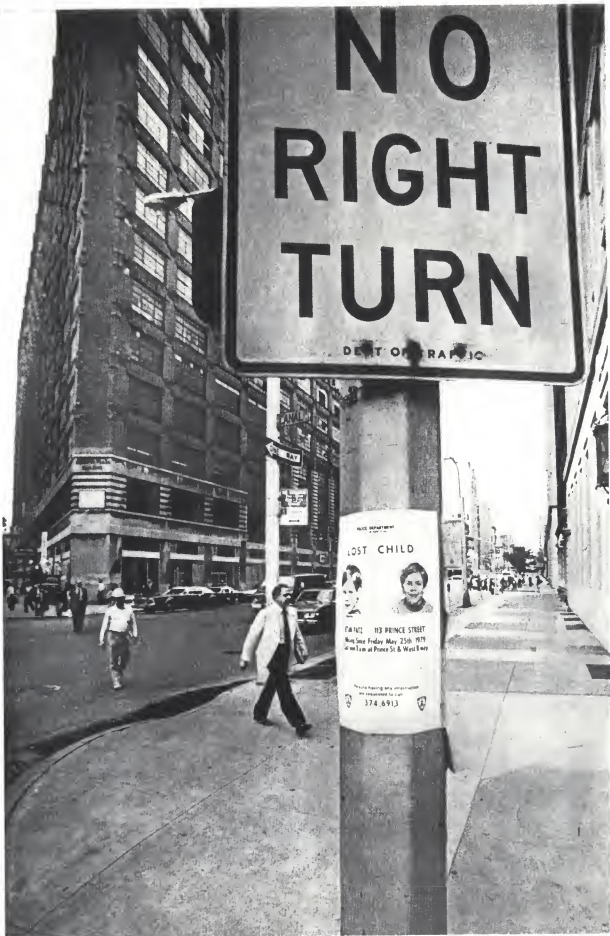
Mary Jane Friday May 25th 1979

at noon at Prince St & West 8 way

Persons having any information

are requested to call

374.6913

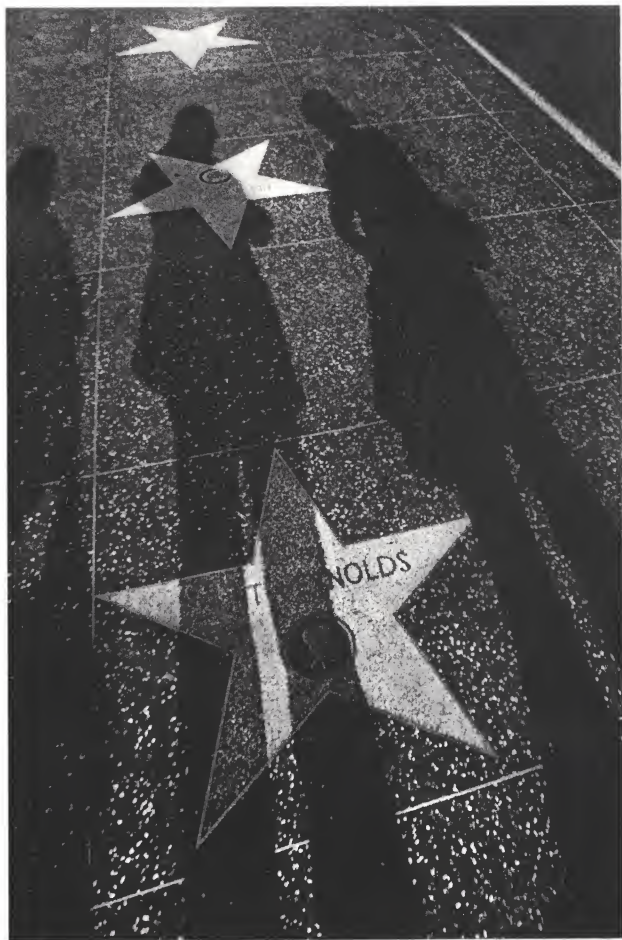

Las Vegasas spēļu namus

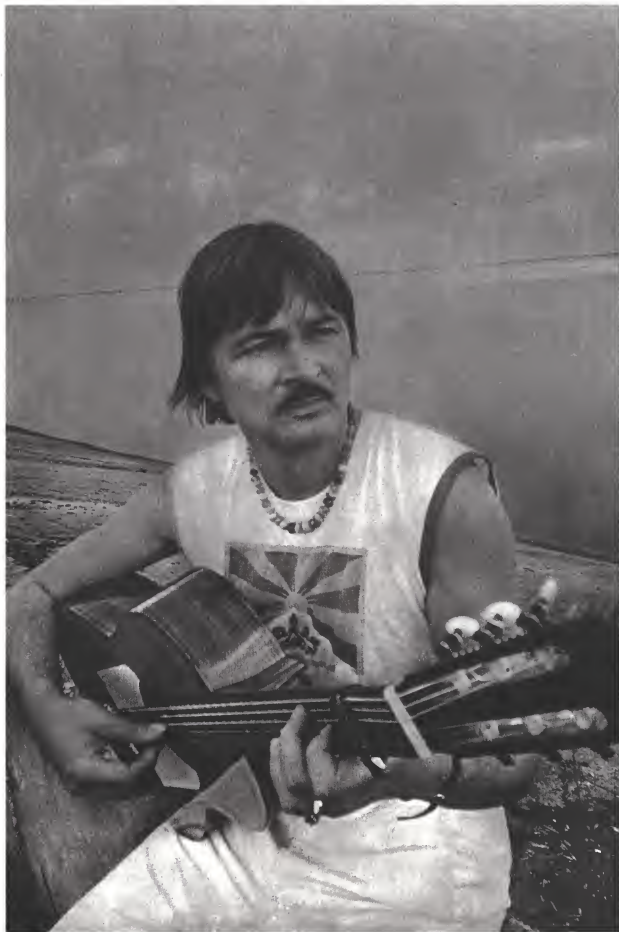
Melnā daiļava uz skritulslidām.

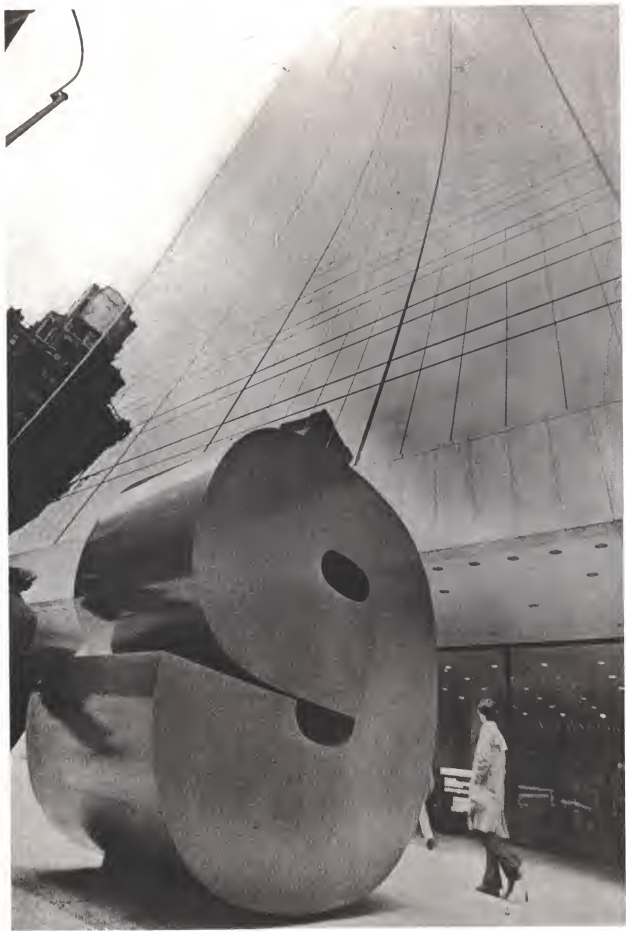
aktreise Leslija Karoua

Amerikas latviešu Flamenco ģitārists Andris Kārkliņš.

ANDRIS KĀRKLINS

LĒDIJA SODRĒJA VAI DIENA BEZ PIETURAS
PUNKTA

Nujorkai, kurai, izrādās,
esmu atdevis sapņus norakt.

Mosties un iedzer rītu,
kas lejup ar sodrējiem krīt.
Sārtā un slimā saule nebrauks nekur
savā smagajā kariatē šodien,
pirms visas šķautnes nav sākušas
savus nebeidzamos kairinājumus
pret bālo ādu,
kura par plānu vienmēr.

Apmulsušas ciltis,
atrofējušies instinkti
satupuši ap tevi apspriedē,
dala tavu nedrošo identitāti...
Labpāt vāktos prom no šīs «satupēšanas»,
no riebuma, ilgi krātā,
bet tev vēl savus kropla pusbrāļus vajag,
lai tiktu pāri ielai.

Tālāk aiz dienas loka,
kura asā mala gatava aprīt
tavu pusizturības bagātību,
savākties, lai snaudošās cerības sāktu dzirkstīt,
bet vakars izslīen sava gurduma gūžas
pēdējam gardajam skāvienam...
Un kā Boverijas dzērāji noslikstat jūs uz klona,
kamēr ielas ar klaigām un sirēnām pildās.

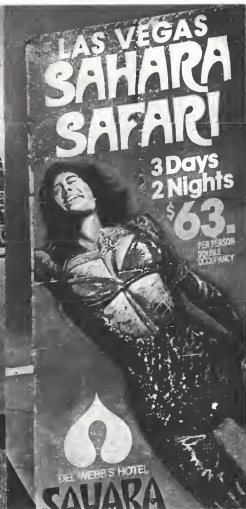
Melnā Sodrēja, skāvēja, depresijas lēdija,
tumšāko stundu vilinošā burve,
es atmetu pēdējo spēka zilbi
brīdim, kad nebūs aizstāvības nekādas,

lai ļautu bezcerībai pilnīgi pārņemt
savu kādreizējo bērna pilnību,
lai sasaldētu «PALĪGAI» saucienus, slāpētos sapņus,
kā augli izmestu nodomus lolotos.
Mana galīgā padošanās
taču bija tavs šīsdienas nodoms un darbs?
Vai tās nav arī mana jūga vēnas,
kas rotājas tavos zobos visu dienu?
Nu — finiša kliedziena ēnā —
žokļus bez kādām ceremonijām
aizcirti cieņ,
kamēr galējā tumsība aizžņaudz
samaras šauros logus.

Нью-Йоркская панорама из Бруклинского моста

Lamigara.

Modernus diurnans Losangelosā

Esam tādī kādī esam.

Emocijas islaipšana

Popmūzikas zvaigzne Blondija

Янис Крейцбергс, член Международной федерации фотоискусства, на страницах этой книги знакомит со своими фотонаблюдениями во время путешествий по странам мира. С фотокамерой он побывал в Польше, Чехословакии, ГДР, Западном Берлине, Италии, Франции, США и Японии. А для чтения предлагаем путевые заметки с впечатлениями об этих странах соратников Я. Крейцберга, представителей разных профессий.

Поэтесса Людмила Азарова эмоционально рассказывает об Италии. Жизнь в стране поэзии, цветов и солнца ей представляется довольно суровой, рациональной, требующей выдержки и терпения. Охраняя и оберегая свою замечательную архитектуру, фрески и настенные росписи, итальянцы одновременно строят новые заводские корпуса, улучшают качество всемирно известной продукции — станков, автомашин, электроники. 180 островов, 150 каналов, 400 мостов — это Венеция. Тут зародился и стал весьма повседневным явлением фантастический культ масок. Каждый имеет право надеть маску и под ее прикрытием высказать самые рискованные слова и не очень лестную правду. Является ли этот древний город символом Италии?

Кинорежиссер Ансис Эпнер делится впечатлениями о Западном Берлине, который пеэстрит и мерцает в рекламах так же, как Париж, Рим... Но посередине этого прекрасного мира — законсервированная война. Рана. Стена, изрешеченная снарядами. В самом центре города — современная церковь, одна сторона которой — развалины кафедрального собора, вторая — вся в стекле и витражах. Старый орган смонтирован с синтезаторами, электронными инструментами. Музыка противоречий. В самом центре Европы. На скрещении дорог. Тут определились и судьбы многих латышей. Например, латыш Оскар Мамис здесь оборудовал свой видеоподвал с крупнейшей коллекцией шлягеров на латышском языке. В его распоряжении — много разных документальных и художественных фильмов, начиная со времен немого кино. Другой латыш — Валдис Аболиньш был активным организатором художественных выставок своих соотечественников.

Кинокритик Абрам Клецкин, оценивая Фран-

цию глазами туриста, замечает: «Когда в два часа ночи видишь, как нескончаемый поток автомашин несется по Елисейским полям, а в латинском квартале вовсю работают кафе, играют музыканты, открыты книжные лавки, дают представления мимы, невольно начинаешь думать: а когда здесь работают?» И тут же сам рижанин отвечает: «Работают много и усердно.» Его поразило огромное количество иммигрантов на улицах Парижа. Именно иммигрантов, а не туристов. Целые районы города населяют негры и арабы. А. Клецкин восхищается гармонией и единством Парижа. Этот город живет легко. Но не легкомысленно. Ощущение легкости возникает в умении преодолеть трудности благодаря предпримчивости, мужеству и вере в свои силы.

Поэтесса Мара Залите призывает к размышлению о судьбах разных народов. На этот раз толчком ей послужило увиденное и услышанное в Японии. На острове Хоккайдо живет небольшая народность — айны. Их причисляют к белой расе, их язык относится к угро-финской группе. А может быть, основное население Японии — выходцы из Средней Азии. Некоторые ученые именно этот регион считают родиной индоевропейцев. Может быть, тут и кроется разгадка того, почему одна из крупнейших рек Японии зовется Элдогава (так похоже на нашу Даугаву!), почему некоторые японские иероглифы напоминают латышские орнаменты?

Американец латышского происхождения Андрис Карклиньш (по профессии музыкант) в своем стихотворении «Леди Саже, или один день без остановки» призывает Нью-Йорк (город, которому он позволил похоронить свои мечты) выпить утро, которое приходит вместе с сажей. Алое солнце кажется больным, инстинкты атрофировались, но он пытается собраться, чтобы заискрилась надежда. Голос автора, обращающегося к Черной Саже — леди депрессии, звучит грустно.

Текст этой книги не посвящает фотоснимки и не дает справочный материал географического содержания. Он только активизирует воображение читателя и зрителя, побуждая каждого найти свою точку зрения, новые, неожиданные выводы, параллели, взаимосвязи в заочной встрече с чужими странами, городами, людьми.

Янис Крейцбергс (родился в 1939 году) — один из интереснейших латышских фотомастеров, работам которого характерен грустноватый, драматически напряженный, ассоциативный взгляд. В настроении его фотомоментов отражены чувства человека, мир его мыслей и переживаний. Автор старается грубоко заглянуть в душу человека и раскрыть настроение и многогранность чувств как в отношении к природе, окружающей среде, городу, так и к перепитиям в человеческих взаимоотношениях. Я. Крейцберга занимает формула: художественная фотография + движение + ритм + музыка. Он находит в себе такую подвижность, активность, энергию, которые возбуждают определенный ритм воображения и действия, и отдает все это объекту, фотографии, чтобы говорили отношения плоскостей, световых полей и линий, чтобы человек, среда, фактура, эмоции, мысль, настроение, дополняя и обогащая друг друга, объединились в выразительной картине.

— На такие ритмы вдохновляет сама природа, окружающая среда, — говорит Я. Крейцбергс. — Ветер, облака, запахи, вечерние и утренние настроения, гроза, городской шум дают мне такой импульс, который позволяет «схватить» настоящий кадр.

Янису Крейцбергу присущи своеобразное фотографическое мышление и интуиция, и миг, запечатленный в его снимках, объемистей по содержанию, привлекательный и богат ассоциа-

циями. Снимки, привезенные из многих путешествий, не просто картинки экскурсанта. Они говорят силой обобщения. Фотограф не старается кого-нибудь удивить неповторимым ракурсом или эффектными ситуациями.

Определяющий принцип работы фотохудожника — понять человека, пробудить ответственность за его судьбу, за судьбу народа и всего мира!

Я. Крейцбергс является членом Союза журналистов СССР с 1970 года и АФИАП — с 1977 года.

Со своими работами он участвовал во многих международных выставках на пяти континентах. Организовал многие персональные выставки: «Ритмы Юрмалы» (1972), «Художественная фотография» (1973), «Мерсраг, море, люди» (1973), «Аспекты фотографии» (1976), «Впечатления об Америке» (1979), «Японские репортажи» (1981), а также персональные выставки в ПНР (1968), ГДР (1970), США (1972), ЧССР (1975) и в Западном Берлине (1983).

Янис Крейцбергс — один из активных организаторов международных выставок, таких как «Женщина в фотоискусстве» (1968), «100 фотомастеров» (1969), «Фотографирует женщина» (1977).

Янис Крейцбергс семь лет работал фотохудожником в журнале «Ригас Модес». В настоящее время занимается фотографией рекламы и моды в Торговой палате Латв. ССР.

Атис Скалбергс

Das Buch des Mitglieds der Internationalen Vereinigung für künstlerische Fotografie Jānis Kreicbergs ist aus den Fotobetrachtungen von verschiedenen Auslandsreisen entstanden. Er hat Polen, die Tschechoslowakei, die USA, Japan bereist und seine Eindrücke auf dem Fotofilm gebannt. Den Text — kurze Impulse über die Eindrücke in diesen Ländern — haben die Gesinnungsgenossen des Fotografen, die Vertreter verschiedener Betätigungen geschrieben.

Die Dichterin Ludmila Azarova schildert ihre Eindrücke während der Reise durch Italien: In der Welt der Poesie, der Blumen und der Sonne ist das Leben ziemlich hart und rationell, es fordert die Zähigkeit und Langmut. Die Italiener behüten und bewahren ihre Baudenkmäler, gleichzeitig errichten sie neue Werkbauten und steigern die Qualität der in der ganzen Welt bekannten Erzeugnisse: Werkzeugmaschinen, Autos und Elektronik. Die Welt der 180 Inseln, 150 Kanäle, 400 Brücken — das ist Venedig. Hier entstand und wurde zur alltäglichen Erscheinung der Maskenkult. Alle haben das Recht, eine Maske vorzustecken und hinter der Maske die gewagtesten Worte und nicht besonders schmeichelnde Wahrheiten zu sagen. Ist diese altertümliche Stadt das Symbol Italiens?

Der Filmregisseur Ansis Epners beschreibt seine Eindrücke in Westberlin. Die Stadt flimmert und glimmert von Reklamen gleichwie Paris, Rom... Aber mitten in der prunkvollen Welt — abgebrochene Zähne... Einkonservierter Krieg. Wunde. Eine von Geschoßeinschlägen scharfge Mauer. Gerade im Stadtzentrum — eine hochmoderne Kirche, deren eine Seite — die Ruinen einer Kathedrale, die andere — in Glas und buntem Fensterwerk klingend. Die alte Orgel ist mit den Synthesatoren und elektronischen Musikinstrumenten zusammengebaut. Die Musik der Widersprüche. Genau im Zentrum Europas. Kreuzweg. Durch diese Stadt sind auch die Schicksalswege vieler Letten gegangen. Der Lette Oskars Mamis hat hier einen Videokeller mit der weltgrößten Sammlung von Schlagnern in der lettischen Sprache errichtet, er verfügt über viele verschiedenartige Dokumentar- und Spielfilme (einschließlich der Stummfilme). Ein anderer Lette — Valdis Āboliņš — war ein großzügiger Veranstalter der Kunstausstellungen.

Der Filmkritiker Ābrams Kļockins, Frankreich mit den Augen des Touristen betrachtend und bewertend, fragt: «Wenn man um zwei Uhr nachts schaut, wie durch die Champs — Élysées die Autos

im endlosen Strom preschen, im Studentenviertel Quartier Latin die Cafés in vollem Gange arbeiten, die Musikanten spielen, die Buchhandlungen geöffnet sind, die Mimen darbieten, dann muß man unwillkürlich denken — „wann arbeitet man hier?“ Gleich gibt er auch die Antwort — man arbeitet viel und fleißig. Ihn überrascht die ungeheure Zahl der Immigranten auf den Straßen. Und gerade die Immigranten, nicht die Touristen. In Paris gibt es ganze Viertel, die die Neger und Araber bewohnen. Ä. Kļockins bewundert die Harmonie und Einheitlichkeit der Stadt. Paris lebt leicht, doch nicht leichtsinnig. Das ist die Leichtigkeit, die durch die Überwindung der Schwere erworben ist. Es ist mit dem Unternehmungsgeist, Mannesmut und mit dem Glauben an seine Kräfte erworben.

Die Dichterin Māra Zālīte fordert zum Nachdenken über die Schicksalsgemeinschaft verschiedener Völker auf. Die Veranlassung dazu gibt das in Japan Gesehene, Gehörte und Empfundene. Auf der Insel Hokkaido wohnt ein kleines Volk — Aini. Es wird zur weißen Rasse gezählt, aber die Sprache gehört zur finnisch-ugrischen Sprachfamilie. Vielleicht sind die Ureinwohner Japans aus Mittelasien hergekommen. Manche Wissenschaftler halten gerade diese Region für die Urheimat der Indoeuropäer. Vielleicht muß man hier die Enträtselung suchen, warum einer der größten Flüsse Japans den Namen El-dogawa (so ähnlich dem lettischen Fluß Daugava) trägt, warum einige von japanischen Hieroglyphen den lettischen Ornamenten ähneln.

Andris Kārklīņš — Bürger der USA, Lette von Herkunft, Musiker von Beruf. In seinem Gedicht «Lady Ruß oder ein Tag ohne Anhaltspunkt» fordert er die Stadt New York, wo er seine Träume begraben ließ, den Morgen zu trinken, der mitsamt dem Ruß niedersinkt. Die rosafarbene Sonne scheint krank zu sein, die Instinkte sind verkümmert, aber der Autor versucht sich zu ermannen, um in hellen Hoffnungen zu sprühen. Wenn er die schwarze Lady Ruß — die Lady der Depression — anspricht, klingen seine Worte betäubt.

Der Text des Buches erläutert die Fotoaufnahmen nicht, es gibt kein geographisches Auskunftsmaterial, aber es regt die Vorstellungskraft der Leser und Zuschauer an; es ermuntert, seinen eigenen Blickpunkt und neue, unerwartete Erkenntnisse, Parallelen und Relationen zu finden, obwohl die Bekanntschaft mit fremden Ländern, Städten und Menschen bloß mittelbar gemacht wird.

Jānis Kreicbergs (geboren im Jahre 1939) ist einer von den interessantesten lettischen Fotokünstlern. Kennzeichnend für seine Arbeiten ist der etwas rauhe, dramatisch gespannte, assoziative Gesichtspunkt. Auf seinen Fotoaufnahmen gebannte Momente der Gemütsstimmungen enthalten die Welt der Gefühle, Gedanken und Erlebnisse des Menschen. Der Autor erstrebt, tief in die Seele des Menschen hineinzuschauen, die Vielseitigkeit der Gefühle und Gemütszustände in Verbindung mit der Natur, Umwelt, Stadt sowie in der Verwicklung der gegenseitigen Beziehungen zu entdecken. J. Kreicbergs beschäftigt sich mit der Formel: künstlerische Fotografie + Bewegung + Rhythmus + Musik. Er findet in sich solche Schwingung, Aktivität und Tatkraft, die einen bestimmten Rhythmus der Imagination, des Denkens und der Tätigkeit anregt und es dem Objekt, der Fotografie übergibt, um die Lichtflächen, Ebenen, die Verhältnisse der Linien sprechen zu lassen, damit der Mensch, die Umwelt, Faktionen, Emotionen, Gemütslagen, das Gedanke, einander ergänzend und bereichernd, ein expressives Bild zusammenstellen.

«Diese Rhythmen inspiriert die Natur, die Umwelt» sagt J. Kreicbergs. «Der Wind, die Wolken, Düfte, Morgen» oder Abendstimmung, das Gewitter, der Stadtlärm geben mir solche Impulse, die das rechte Bild «erwischen» lassen.»

Jānis Kreicbergs hat eine eigentümliche fotografische Denkart und Intuition. Der auf seinen Aufnahmen fixierte Augenblick ist inhaltsreich, fesselnd, assoziativ geladen. Die von vielen Reisen heimgebrachte Fotos sind keine Schmuckbilder der Touris-

ten. Sie sprechen mit der Kraft der Verallgemeinerung. Er versucht nicht, den Zuschauer mit einem einzigartigen Blickwinkel oder einer effektvoller Situation zu verblüffen. Der bestimmende Arbeitsgrundsatz des Fotokünstlers — den Menschen zu verstehen, das Verantwortungsgefühl für das Schicksal des Menschen, des ganzen Volkes und der ganzen Welt anzuregen.

J. Kreicbergs ist Mitglied des Journalistenverbandes der UdSSR seit 1970 und der FIAP seit 1977. Mit seinen Werken hat er an vielen internationalen Ausstellungen teilgenommen. Er hat auch mehrere Personalausstellungen veranstaltet: «Die Rhythmen von Jūrmala» (1972), «Die künstlerische Fotografie» (1973), «Mērsrags, Meer, Menschen» (1973), «Die Aspekte der Fotografie» (1976), «Die Eindrücke von Amerika» (1979), «Japanische Reportagen» (1981) sowie einige Personalausstellungen im Ausland — in Polen (1965), in der DDR (1970), in den USA (1972), in der Tschechoslowakei (1975), in Westberlin (1983).

Er ist einer von den bedeutendsten Organisatoren der internationalen Ausstellungen — «Die Frau in der Fotokunst» (1968), «Hundert Fotomeister» (1969), «Die Frau fotografiert» (1977); er hat auch mehrere andere Ausstellungen der ausländischen Fotokünstler veranstaltet. J. Kreicbergs hat sieben Jahre an der Zeitschrift «Rīgas Modes» («Rigaer Moden») mitgearbeitet, jetzt ist er bei der Handelskammer der Lettischen SSR als Werbe- und Modenfotograf tätig.

Atis Skalbergs

The book «Window» of Jānis Kreicbergs, the artist of the International Federation of Photographic Art, was formed of photographs from different trips abroad. He has been in Poland, Czechoslovakia, the GDR, West Berlin, Italy, France, the USA, Japan and he has fixed his impressions in photo films. The text which includes short impulses from the impressions in these countries has been written by people of other professions who are J. Kreicbergs' sympathizers.

Poet Ludmila Azarova tells, what she felt in her trip to Italy. The life in the world of poetry, flowers and the sun is rather severe, rational, it demands endurance and patience. Protecting and preserving their architecture, frescos and mural paintings Italians at the same time build plants and improve the quality of their world known production of equipment, cars and electronics. Venice is the world of 180 islands, 150 canals, 400 bridges. The fantastic cult of masks born here has become an everyday occurrence. Everybody has the right to put on a mask and behind it to say the most risky words and to tell the truth that is not very flattering.

Is this ancient city the symbol of Italy?

Film director Ansis Epnars shares his impressions of West Berlin that sparkles and glitters in electric signs like Paris, Rome... But in the middle of this magnificent world... crumbled teeth... Canned war. Wound. Shell notched brick wall. The very centre of the city — a modern church, its one side is in ruins, the other is all resounding in glass windows and stained-glass panels. The old organ is assembled together with synthesizers and electronic instruments. Contrasting music. In the very centre of Europe. A the cross-roads. Criss-crossed by fates of many Latvians as well. A Latvian Oskars Mamiš has arranged here a video cellar with the biggest schlager collection in Latvian, at his disposal there is a great amount of different documentary and feature films, starting with the silent films. Another Latvian Valdis Āboliņš was an extensive organizer of art exhibitions.

Film critic Ābrams Kļockins viewing France through tourists eyes asks: «When at two o'clock at night you watch the endless stream of cars in les Champs-Élysées, crowded cafes, performing musicians, open bookshops in Latin Quarter you involuntarily start to think — when do they work? And you have an immediate answer — they work much and

hard.» He was surprised at the great number of immigrants in the streets. The immigrants, not tourists. Paris has Negro and Arab districts. A. Kļockins admires the harmony and unity of Paris. It lives an easy, but not a light-minded life. This easiness has been obtained by overcoming difficulties. Obtained by enterprise, manliness and belief in one's strength.

Poet Māra Zālīte asks us to reflect upon the common fates of different peoples. It was inspired by all that she saw, heard and felt in Japan. There in Hokkaido lives a small nation — Aini. They belong to the white race, but their language belongs to the Finno-Ugric group. The natives of Japan have descended from Middle East. Some scientists consider this region to be the native land of Indo-Europeans. Perhaps there can be found the answer to the puzzle, why one of the largest Japan's rivers is named the Eldogava (so similar to our Daugava), why some Japanese hieroglyphs and Latvian ornaments are very much alike.

The USA citizen of Latvian birth Andris Kārklīš (a musician by profession) in his poem «To Lady Soot or Day Without Stop» asks New York (whom he has given to bury his dreams) to drink out the morning that falls down together with soot. The pink sun seems to be sick, the instincts have atrophied, but he tries to pull himself together so that his ringing hopes could sparkle. When addressing the Black Soot-Depression Lady the author's voice is sad.

The book's text doesn't explain photographs, it doesn't give geographic reference, but it stirs up the imagination of a reader and spectator. It urges everybody to find his own point of view, to draw new and unexpected conclusions, parallels, connections in this encounter with strange countries, cities and people.

A window. Facing the world. A glimpse into the world. The window is my eyes well. A camera. The focus. A moment — a stopped moment. Only once and never more. A ready photograph — it can be a stopped moment, and in the course of time a Window of cognition for many other people.

This album contains photographs from my window into the world of travels. Look, consider, think...

Don't stop, but go farther on!

Jānis Kreicbergs, AFIAP

Jānis Kreicbergs (born in 1939) is one of the most interesting Latvian photo artists whose works are characterized by a rather harsh, dramatically tense, associative point of view. His photos' momentary mood contains man's feelings, thoughts and experience. The author tries to penetrate deeply in the soul of men and to disclose the variety of mood and feelings in the connection with nature, environment, town and complex human interrelations. Jānis Kreicbergs is still preoccupied with the formula: art photography-movement-rhythm-music. He finds in himself such motions, activity, energy, that creates a certain rhythm of vision, thought and action. He transfers it to the object and photography to make the surfaces, areas of light, relations of lines speak, so that man, environment, texture, emotions, atmosphere blend in one expressive picture.

«The rhythm is inspired by nature and environment,» says Jānis Kreicbergs. «The wind, the clouds, scents, the evening and the morning mood, thunderstorm, the noises of town give me such impulses that help me «take» the right picture.»

Jānis Kreicbergs has extraordinary unusual photographic thinking and intuition and the moment fixed in his photos is deep in content, captivating, associatively charged. The photos brought home from his numerous trips are not tourist snapshots. They speak with strong generalization. He doesn't

try to surprise anybody with unique angles or effective situations. The decisive principle of the artist's work is to understand man, to awaken his responsibility for the fate of the whole nation and the world.

Jānis Kreicbergs is a member of the Journalists Union of the USSR since 1970 and of AFIAP since 1977. He has taken part with his works in many international exhibitions and has organized one-man shows: (1) Rhythms of Jūrmala (1972), (2) Art Photography (1973), (3) Mērsrags, the Sea, People (1973), (4) Aspects of Photography (1976), (5) Impressions of America (1979), (6) Report from Japan (1981). He has arranged several one-man exhibitions abroad: in Poland (1968), the GDR (1970), the USA (1972), Czechoslovakia (1975), West Berlin (1983).

He is one of the most well known international exhibition organizers in Latvia: «Woman in Photography» (1968), «100 Photomasters» (1969), «Woman with Camera» (1977) and several other photo-exhibitions of foreign authors.

He has worked for seven years as a photo artist for the fashion magazine «Rīgas Modes», at present he works at advertisement and fashion photography in the Chamber of Commerce of the Latvian SSR.

Afīs Skālbergs

Jānis Kreicbergs

LOGS

Jura Briže mākslinieciskais noformējums.

Redaktore A. Brivere.

Tehniskā redaktore I. Klotiņa.

Korektors L. Smilga, V. Ļasina.

Nodots sākšanai 11.04.89. Parakstīts iespiešanai 12.07.89. Formāts 60x84/8. Krāsa papīrs 115 g. Zurnālu cirstā garnitūra. Dobspiedums. 18 iesp. l.; 16,74 uzsk. iespiedl.; 40,91 uzsk. kr. nov.; 18,09 izd. l. Melniens 30 000 eks. Pasūt. № 79 Cena 10 rub.

Rīga «Lietuma», 226256 Rīgā, Padomju bulv. 24, un Latvijas PSR Fotomākslinieku savienība, Rīga, Centrā, p.k. 137.

Saņemts LPSR Kultūras komitejas nozares skatīšanas centrā, iespiests kooperatīvā «Rondo», 2260 Vītulu ielā

Iesietis RPT, 226004 Rīgā, Puškina ielā 12.

or
e
s
d

s
e
y
d
)
,
)
n
n
2
.
l
t
y
t

JANIS KREMER COOPER BENDER GOSWAMI